

Ripoll recorda els bombardejos de 1939

La vila prepara diversos actes en memòria de les víctimes de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura franquista

El ple municipal de l'Ajuntament de Ripoll del mes de gener va aprovar la moció presentada pel grup municipal Alternativa per Ripoll- Cup- Amunt, en la qual es proposava institucionalitzar el Dia en memòria de les víctimes de la Guerra Civil i de la repressió de la dictadura franquista a la nostra vila, coincidint amb el 5 de febrer. Aquell dia de 1939 va ser l'últim bombardeig i el més destructiu dels quals va patir Ripoll.

La proposta es va traslladar a la comissió per la recuperació de la memòria històrica de Ripoll, formada per ripollesos de diferents àmbits que, de forma totalment , treballen per recuperar, mantenir i transmetre la memòria històrica de la nostra vila. Així es va començar a treballar amb el compromís d'emprendre diferents accions i idees a realitzar en els anys successius.

Tot i que la proposta definitiva encara s'està perfilant i es materialitzarà el 2022 a causa de les dificultats de treball que ha tingut enguany la comissió per culpa de la Covid-19 i tenint en compte les mesures vigents per a la prevenció de la pandèmia, s'ha previst fer dues actuacions significatives. Per una banda a partir del 2 de febrer es podran trobar a diversos indrets del centre de la vila on van impactar les bombes, imatges fotogràfiques d'aquell moment.

I per l'altra, al canal de Youtube Ripoll Cultura es podrà visualitzar un fragment del documental sobre la Guerra Civil, que va promoure fa uns anys l'Ajuntament de Ripoll, on diversos ripollesos i ripolleses narren els seus records d'aquells dies de gener i febrer de 1939 i en concret dels bombardeigs que van sacsejar el municipi.

Quatre bombardejos del 22 de gener al 5 de febrer

Ripoll va patir en els dies de la retirada un total de quatre bombardejos. El primer, el 22 de gener; el segon, l'endemà; el tercer, el 25 de gener; i el darrer i quart, el 5 de febrer de 1939. Els dos primers tenien clarament com a blanc el dipòsit de material de guerra existent a l'estació ferroviària de Ripoll; i la trajectòria dels avions fou d'oest a est i d'est a oest, respectivament. El tercer atac va seguir una línia de sud a nord per sobre de la muntanya de Sant Bartomeu.

Però el bombardeig més important a la capital del Ripollès es va produir el 5 de febrer, en plena retirada republicana. Sofia Castillo, a *La Guerra Civil a Ripoll*, parla de 50 bombes sobre la capital de la comarca i almenys 14 víctimes mortals.

Bombardeig al passeig Ragull. Foto: ACRI

Aquell dia, amb Berga ja ocupada, les tropes del Requeté van conquerir Sant Julià de Cerdanyola, Fígols, Sant Corneli Bagà, Vilada i Borredà i la punta de Falgàs. Per la costa s'havia arribat Palamós i pel Montseny Sant Hilari Sacalm. A la plana de Vic, per altra banda, els franquistes eren ja a Manlleu i Roda de Ter.

En el *parte* franquista del 5 de febrer de 1939 publicat a *La Vanguardia* el 7 de febrer, s'explica en l'apartat *Actividad de la aviación*: *En el día de hoy han sido muy numerosos los servicios llevados a cabo por nuestras fuerzas aéreas, entre los que se cuentan: los bombardeos de los objetivos militares de las estaciones ferroviarias de Olot, que fueron alcanzados; los de la estación de Ripoll y Turi [?]; al sur, en el que se observó fuerte explosión y gran cantidad de humo?*

Els bombardejos a la resta de la comarca

Més enllà de Ripoll, la resta de la comarca també va patir diversos bombardejos. Ribes de Freser va rebre un atac el 22 de gener i Sant Quirze de Besora, aleshores encara del Ripollès, l'endemà, on hi van morir sis persones.

Campdevàrol va ser l'objectiu de l'aviació el 26 de gener, en un moment on hi havia un grup de presoners del bàndol franquista entre els quals el bisbe de Terol-Albarracín, l'agustinià Anselmo Polanco Fontecha, i el vicari general i canonge magistral, Felipe Ripoll Morata, i el canonge d'Albarracín, Javier García Blasco.

Efectes del bombardeig al passeig Ragull de Ripoll. Foto: ACRI